

Naročnina za Ljubljansko pokrajinou: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za pol leta 50 lir, za četr leta 25 lir, mesečno 9 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak torek in petek

Liubljana, torek 7. novembra 1944

Preis - Cena L 0'80

Najvišje cene za papir

Komisar za cene za Ljubljansko pokrajinou je izdal odločbo, s katero odobrava Združenim papirnicam Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani naslednje najvišje cene za:

I. Srednjefini papirji:
25 G 1/2 klejen strgl 70—150 grm²
19.25 lir za 1 kg.

II. Tiskovni papirji, izvzemši časopisni papirji:
1/2 klejen 60—140 grm² 14.20 lir
za 1 kg.

III. Ovojni papirji:

a) Rjavi enostransko gladek 80/180 grm² 17.84 lir za 1 kg.

b) Lompšrene enostranski ovojni papir 88/150 grm² 16.60 lir za 1 kg.

c) Superior enostranski gladki papir 70/150 grm² 19 lir za 1 kg.

IV. Časopisni papir 9.50 lir za 1 kg.

Cene se razumejo franko tovarna za količino najmanj 10.000 kg.

Pri prodaji manjših količin kar kor 10.000 kg so dovoljeni naslednji pribitki:

4% pri količini od 5000 do 9900 kilogramov.

6% pri količini od 1500 do 4900 kilogramov.

8% pri količini izpod 1500 kilogramov.

Ostale določbe tuuradne odločbe z dne 20. septembra 1944 XI. štev. 112/3-44, v kolikor niso s to odločbo izpremenjene, ostanejo še nadalje v veljavni.

Najvišje cene za riževe kosmiče

Komisar za cene za Ljubljansko pokrajinou je izdal odločbo, s katero odobrava tvrdki Avena, tovarna hranil v Ljubljani, naslednje najvišje cene za:

riževe kosmiče v kartonih s 150 gr netto vsebine 1 karton 5.60 lir franko tovarna, vključno javne davke.

Cena za trgovca-detajlista v prodaji na drobno: 1 karton 6.50 lir.

Najvišje cene za semensko olje

Komisar za cene za Ljubljansko pokrajinou je izdal odločbo, s katero odobrava naslednje najvišje cene za semensko olje:

V prodaji na veliko po pokrajinskem prehranjevalnem zavodu 1 kg 55 lir franko skladisč, vključno vse javne dajatve.

Cena za potrošnike 1 liter 55 lir franko prodajalna.

Omejitev uporabe električnega toka

Zaradi nad vse nujnega varčevanja z električnim tokom je predpisal šef pokrajinske uprave med drugim naslednje omejitve:

Uporaba električnih peči, sesalcev za prah, hladilnih naprav in masničnih aparativ je razen v bolnišnicah, gostinskih, živilskih in trizerskih obratnih prepovedana.

Obratovalni čas v trgovinah, zasebnih zavodih, bankah in pisarnah (razen v transportnih podjetjih) se določa od 7.30 do 12.30 in od 14. do 16.

Trgovine z živili se zapirajo ob 18. uri.

Gostinska podjetja razen okrevalnih (buffetov) morajo biti od 17. do 18.30 za javnost zaprta.

V industrijskih in obrtnih obravanh, vstevši njih pisarne, se dopušča poraba električnega toka od 0 do 10., od 13. do 16. in od 20. do 24.

Nemški oborožitveni čudež

»N. Wiener Tagblatt« je ponatisnil naslednji članek švedskega lista »OBS« o nemški oborožitveni industriji. List skuša razložiti, kako je mogla Nemčija kljub težkim zračnim napadom vzdržati svoj oborožitveni potencial. Po današnjem listu so bile glavné misli švedskega lista naslednje:

Ko se je pokazalo, da ne more nemška zračna sila domovino po polnoma obvarovati pred bombami, se je pojailo kot resen problem vprašanje obratovanja življenjsko važne oborožitvene industrije. L. 1941. se je zato izdala vrsta ukrepov, toda šele l. 1942. je bila velika premestitev industrije v pravem teklu ter se polaganja povečala v istem obsegu, kakor so napravljala škodo angleška in ameriška letala. Vsem generalnim štabom je bilo pač znano, ne pa široki javnosti, da so dosegli Nemci s svojo industrijsko premestitvijo pomembne rezultate, pri čemer je skušala Nemčija izvesti čim večjo decentralizacijo. Vse važne tovarne so se dublirale. Če je bilo obratovališče razdeljeno, je bilo treba samo prepeljati delavce in stroje v drugo obratovališče.

Se bolj važna je bila premestitev vojno važne industrije v dele Nemčije, ki so bili manj izpostavljeni bombnim napadom. Kako so vendar mogle cele tovarne pre-

peljati v oddaljene pokrajine? Saj je šlo dostikrat za stroje, ki so bili več ton težki? V ta namesto so konstruirali posebne transportne vagone, na posebna peresa in vlikega obsega s šestimi osmi in z nosilnostjo do 80 ton ter s širimi osmi z nosilnostjo do 50 ton. V večini primerov so bile stare tovarne na razpolago, katerih obratovanje je bilo iz raznih vzrokov ustavljen. Tovarne se bliskovito na novo urede in novi stroji se hkrati z delavci pripeljejo — in že v nekaj dneh se doseže proizvodnja, ki zaostaja za prejšnjo le za 30 do 40 odstotkov.

Važno dejstvo je tudi to, da so se povsod ustanovila skladisča strojev. Se danes so v Nemčiji velikanska skladisča najbolj modernih strojev, delov strojev, strojev za orodje in krogličnih ležajev, ki jih morejo nove tovarne začeti uporabljati v štirih do šestih urah. Ne sme se pozabiti, da ne izvirajo ta skladisča strojev le iz nemških rezerv, temveč so se pridobili tudi v raznih zasedenih deželih. Pri tem se je dostikrat dogodilo, da so prej izvoženi nemški stroji prišli zopet nazaj v Nemčijo. Podobna skladisča so tudi za krom, mangan in druge kovine, ki so nepogrešljive za utrditev jekla in strojev za orodje.

Stroji, ki so bili pokopani pod porušenimi zidovi, so bili v mnogih primerih čisto neuporabni.

Pa tudi ta problem se je mogel rešiti. Napravili so sila zanimive poskuse, ki so imeli za posledico, da so dobili posebno dragoceno stroji čisto posebno zaščitno opremo. Dali so jim podnožje, steno in streho, ki se zelo težko prebije in ki je zgrajena iz zelo močnega jeklenega oklepa z betonskim plasčem. Dejstvo je, da so ti ukrepi rešili mnogo strojev pred gotovim uničenjem. Poleg tega so postavili najbolj drage stroje na kraje, ki so bili manj izpostavljeni bombnim zadetkom, tako n. pr. ob zunanjem stene, ali pa v kleti.

Nadaljnji ukrep je sistematična preložitev velikega dela nemške vojne industrije pod zemljo. Splošno vlada prizadevanje, da pridejo stroji vedno bolj globoko pod zemljo. Že mnogo tovarn se nahaja danes v prostorih, ki so bili vsekani v skalo. Te tovarne seveda niso več v mestih. Okolica teh tovarn, izvozne in uvozne poti, kolodvori za te tovarne so seveda dobro maskirani.

Vsi ti ukrepi pojasnjujejo uganko, kako se je mogel ohraniti nemški vojni potencial. Vendar pa tudi s tem še ne bi bil dovolj pojasnjen ta uspeh, zakaj ta je bil predvsem dosegzen zaradi nemške volje, da si Nemčija na vsak način pribori zmago. V tej volji je pravo pojasnilo za doseženi nemški oborožitveni čudež.

bogate, razkošne proizvodnje, zdaj med vojno so pa postala žalostna in svarilna znamenja krize v ameriški avtomobilski industriji, ki je, kakor kaže, precenjevala svoje moči. To dokazujejo tudi naslednji podatki, ki jih je »Südost-Echo« posnel iz ameriških strokovnih publikacij:

Konec modelskega leta ameriške avtomobilске industrije 1939-1940 (modelsko leto se računa od septembra do septembra) je držalo po cestah Združenih držav 31.4 milijona motornih vozil, od tega blizu 27 milijonov osebnih avtomobilov. Konec naslednjega modelskega leta jih je moral biti nad 34 milijonov, kajti med letom so izdelali okrog 4.3 milijona osebnih avtomobilov, od katerih pa je šla večina za nadomestilo izvrženih vozil in tudi za izvoz. L. 1942. pa so zaradi razvoja vojne industrije mogli izdelati samo okrog 2 milijona osebnih avtomobilov in tako se zdaj državi, ki ima pri motorizaciji svetovno prvenstvo, naglo približuje — pomajkanje avtomobilov. Vsakih 20 sekund pride eno vozilo iz prometa, kar pomeni, da je na leto neuporabnih nad 1.5 milijona avtomobilov. Iz publikacije Public Roads Administration je celo razvidno, da je od 1. 1942. do 1943. končalo na avtomobilskih pokopalisičih nad 4 milijone avtomobilov, kar tvori že skoraj 12% vsega avtomobilskega parka v USA.

Na ameriških cestah še ni bilo nikdar toliko zastarelih in pojavljivih avtomobilov ko letos in mnoge bencinske črpalki in postaje ob cestah, ki so imele še pred letom živahen promet, so zdaj zapušcene in osamljene.

Angleški delovni minister Bevin je napovedal, da bo v Angliji zavladala po vojni zoper brezposelnost. Dostavil pa je tolažbo, da bo ta brezposelnost trajala le malo časa, čeprav ni mogel navesti za svojo tolažbo nikakega argumenta.

Izvršilne določbe k naredbi za zagotovitev preskrbe z lesom

Združenje industrijev in obrtnikov objavlja:

Vrhovni komisar je izdal naredbo za zagotovitev preskrbe z lesom, ki je bila objavljena v Službenem listu šefa pokrajinske uprave št. 79 z dne 21. oktobra r. l. (»Trgovski list« z dne 24. oktobra.)

V smislu čl. 2. naredbe se smejo pravni posli o lesu opravljati le tedaj, če izroči kupec lesa ob sklepnu pogodbe sopogodbeniku nakupnici ali nakupno dovolilnico za ustrezne količine in vrste. Za odpravljanje lesa iz operacijskega ozemlja »Jadransko Primorje« je poleg tega potrebno izvozno dovoljenje Vrhovnega komisarja.

Šef pokrajinske uprave je izdal za izvrševanje navedene naredbe naslednje izvrševalne določbe:

Cl. 1. — Ves posekan, žagan ali obdelan les se stavljaj pod zapor.

Vsakršen nakup, prodaja ali odsvojitev lesa je brez dovolitve Pokrajinskega gospodarskega sveta prepovedana.

Cl. 2. — Imetniki lesa, in sicer: hlodov in drogov, rezanega lesa in furnirskega lesa, lesa za celulozo, jamskega lesa, tesanega lesa, drva, izvzemši količino do 5 protorninskih metrov so dolžni prijaviti svoje zaloge po stanju z dne 1. novembra 1944 najkasneje do 6. novembra 1944 Šefu pokrajinske uprave, oddelku VIII., odseku za oskrbo, ločeno po tu naštetih vrstah in izraženo v kubičnih metrih.

Razen imetnika lesa je dolžan prijaviti vložiti tudi lastnik skladisča, če je les pri njem od tretjih oseb vskladiščen; če pa je skladisč dano v zakup ali v najem, je imetnik lesa dolžan v prijavi prijaviti zaloge lesa ločeno za vsako skladisč posebej.

Prijavi je podvržen tudi tehnični les, za cigar porabo, n. pr. kot ogrodje pri gradnji je Pokrajinski gospodarski svet že izdal odobritev.

Obrtniki (mizarji, tesarji itd.) od prijavne dolžnosti niso izvezti.

Cl. 3. — Krsitve prednjih določb, za katerih izvršitev so odgovorni imetniki obrtov in poslovodajce, se kaznujejo po cl. 6. naredbe V. K. o zajetu gospodarstva za vojne namene z dne 27. avgusta 1944.

Cl. 4. — Prednje določbe stopijo v veljavo na dan objave. — Nasprotne določbe naredbe Visokega komisarja o proizvodnji in razdeljevanju tehničnega lesa z dne 25. marca 1942 št. 52, Sl. 1. št. 90-24, in naredbe Visokega komisarja o proizvodnji, razdeljevanju in porabi lesnega oglja in drva z dne 2. IX. 1942 št. 170, Službeni list 320/70, se s tem razveljavljajo.

Pomanjkanje lanenega olja v USA

Pridelek lanu se je letos v USA zmanjšal za približno 50%, v Kanadi pa za 30%, ker so farmerji hoteli počevati pridelek pšenice. Zaradi pičlega pridelka je nastalo pomanjkanje lanenega semena in lanenega olja, ki je zelo potrebno pri proizvodnji mila in barv. V Argentini je sicer dovolj lanu na razpolago, z uvozom pa bodo težave ne samo zaradi pomanjkanja točne, temveč tudi zaradi napetih gospodarskih odnosov med USA in Argentinijo.

Decimirana italijanska trgovinska mornarica

je so Angleži prevzeli v Malti ter uvrstili pod angleškim vodstvom v konvojsko službo na Oceanu. V Teheranu so si zavezniki italijansko vojno brodovje kratkomalo razdelili na tri dele.

Tudi trgovinsko mornarico je Bonomijeva Italija popolnoma zgubila. Angleži in Američani so plemili parnike in vse motorne ladje, kjer koli so jih našli. Protifašistična Italija ima zdaj samo jadrnice. To je potrdil tudi vodja urada za delo v Neaplju, ki ima vsak dan pred svojim uradom dolgo vrsto brezposelnih mornarjev vseh kategorij. Italijanskim oblastem v Južni Italiji se ni niti posrečilo, da bi vzdrževalo s Sardinijo promet s parniki. Jadrnice, ki so še v Italijanskih pristaniščih, imajo po cenitvi vodje delovnega urada v Neaplju samo 200.000 ton. To pomeni, da je Italija, ki je šla v vojno s trgovinsko mornarico od 3.2 milijona ton, zgubila polne tri milijone trgovinsko-mornariške tone. To je pa najhujši udarec za deželo, ki ima zelo razsežno morsko obalo.

Kriza ameriškega avtomobilizma

Francoski pisatelj Georges Duhamel je v svoji knjigi »Prizori iz bodočega življenja« ostro orsal skupek simptomov, ki jih označuje z besedo »amerikanizem«. Da bi dokazal, kako v Ameriki mrzljivo in vihavno živijojo in tudi brezmiseln uničujejo, da bi mogli več producirati, je opozril tudi na avtomobilsko pokopalisiča, ki se vrstijo ob brezkončnih ameriških cestah.

Taka avtomobilска pokopalisiča so bila nekdaj izraz in posledica

Gostilničarski vestnik

Omejitev uporabe električnega toka

Opozarjamо članstvo, da je bilo z odredbo šeja pokrajinske uprave z dne 4. t. m. določeno:

1. Z električnim tokom se mora na vseh potrošnih mestih čim najbolj varčevati.

2. Uporaba električnih peči, sesalcev za prah, hladilnih naprav, boilerjev in masažnih aparatov je prepovedana, izvzemši v bolnišnicah, zdravniških ordinacijah, gostinskih podjetjih, živilskih obračih in v frizerskih delavnicih.

3. Gostinska podjetja, izvzemši ekrepčevalnice (buffeti), morajo biti v času od 17. do 18.30 za javnost zaprta.

Posebno opozarjamо članstvo, da se strogo ravna po ločki 3. in tudi v splošnem kar najbolj varčuje z električnim tokom.

Izplačilo božičnice strežnemu osebu

Pokrajinska zveza delodajalcev nas je obvestila, da je pristojna oblast odobrila podjetnikom, da lahko že sedaj izplačajo uslužbenec božično nagrado, oz. trinajsto plačo, ne da bi čakali na čas, ki je določen s kolektivno pogodbo.

Ker kolektivna pogodba za nestrežno pomožno sebje še ni stopila v veljavo, lahko gostinski podjetniki izplačajo božično nagrado zaenkrat samo strežnemu osebu.

Strežno osebje prejme kot božično nagrado četrtino pavšala, t. j.:

a) Chef de salle, plačilni natakar, natakar, ekstra in I. kat. lir 146.25, II. kat. 138.75 lir, III. kat. lir 113.75; b) nekvalificirano osebje, III. kat. lir 97.50, IV. kat. lir 97.50; c) vajenci: po enem letu učenja lir 6.50; po dveh letih učenja lir 16.25.

Gori označene zneske morejo gostinski podjetniki strežnemu osebu izplačati takoj in ne šele pred božičem, kakor je določeno s kolektivno pogodbo.

Božična nagrada pripada le onim uslužbencem, ki so bili zaposleni v vašem obratu v tem letu najmanj 6 mesecev.

Sindikat gostinskih podjetnikov.

Elektro - podjetje „BOKO“

Ljubljana - Bleiweisova št. 18
Palača Kmetske posojilnice

J. J. NAGLAS
TOVARNA POHISTVA
LJUBLJANA

JERAS MAK

Ljubljana, Miklošičeva 34

Telef.
38-36

Čokolada • bonboni • keksi

DOMAČA LANENA INDUSTRIJA

PLATNO d.z.o.z.
PREJ SIEGEL IN DRUG D. Z O. Z.

LJUBLJANA

Pridelovanje lanu v Evropi

Lan je najstarejša tekstilna rastlina. Pridelovali in predelovali so ga že starci Egipčani, kultivirali pa so ga tudi starci evropski narodi in so se nasadi lanu v Evropi začeli krčiti šele potem, ko je bilo iz čezmorskih dežel vedno več bombaža na tranzit. V Nemčiji so lanene njive l. 1870. obsegale še nad 200.000 ha, l. 1914. pa samo 17.000 ha. Ker so med prvo svetovno vojno nekatere evropske dežele ostale brez čezmorskih tekstilnih surovin, se je pridelovanje lanu v Evropi po vojni spet povečalo in so n. pr. v Nemčiji l. 1919. nasadi lanu obsegali že 42.000 ha. Potem so se spet skrčili na komaj 4000 ha v l. 1932., ko je v nemški industriji za laneno prejo, ki je imela tedaj okrog 340.000 vreten, počivalo okrog 200.000 vreten, čeprav so uvažali velike količine ruskega lanu. V naslednjih letih pa je pridelovanje lanu v Nemčiji tako napredovalo, da so l. 1940. nasadi obsegali 58.000 ha.

V zadnjem desetletju je Nemčija med vsemi evropskimi deželami najbolj pospeševala pridelovanje lanu. »Südost-Echo« je objavil naslednji pregled pridelovanja lanu v Evropi:

	1934	1938	1940
	(v 1000 ha)		
Nemčija	7	44	58
Belgia	14	31	46
Bulgarija	1	1	5
Španija	1	3	4
Francija	18	38	27
Madžarska	12	11	13
Italija	4	6	10
Nizozemska	7	21	25
bivša Poljska	102	148	148
Romunija	22	15	13
biv. Jugoslavija	12	14	14
biv. ČSR	9	16	6
ostale dežele	128	196	171
Evropa brez Anglije in Sovjetske unije	337	520	537

Priporoča se tvrdka

Robert Goli

Ljubljana
Selenburgova ulica 3

V tisočih metrskih stotov je bil svetovni pridelek lanu leta 1934. okrog 6570, v zadnjem predvojnem letu pa 8070. L. 1934. je prišlo od tega na celinsko Evropo 1345, v zadnjem predvojnem letu pa 2407. Sovjetska unija, ki je največji pridelovalec lanu, pri preskrbi celinske Evrope ne pride v poštev, ker porabi njeni industrijski za pridelovanje lanu toliko pridelka, da ostanijo za izvoz le manjše količine. L. 1938. je bil svetovni izvoz lanu v 1000 metrskih stotov 330.6, od tega iz dežel celinske Evrope 305.1, iz Sovjetske unije pa 2.2.

Španski izvoz marelic

Med izvozom Španije so zavzemale nekdaj marelice zelo važno mesto, saj je prišlo na nje pred državljanško vojno 30% od vrednosti vsega izvoza. Med državljanško vojno pa so bile kulture marelic hudo opustošene, baje je bila od njih uničena skoraj ena sedmina, in od tedaj se močno zmanjšujejo dohodki, ki jih ima dejela od tega sadnega pridelka.

Lani so pridelali okrog 500.000 ton marelic. Od tega so izvozili 238.000 ton, vse ostalo pa je bilo prepričeno domači potrošnji, ki je znašala v letih pred državljanško vojno samo okrog 100.000 ton. Tako je pridelek dosegel tudi 800 tisoč do 1 milijon ton in vse razen v deželi porabljenih 100.000 ton so izvozili kot sveže sadje in deloma tudi kot pekmez. Med državljanško vojno je propadlo 3 do 4 milijona dreves in ker so bili ostali nasadi tudi precej zanemarjeni, je pridelek nazadovał ne samo po količini, temveč tudi po kakovosti. L. 1939. so pridelali samo blizu 140.000 ton, naslednje leto

nad 260.000 ton, lani pa spet samo 166.000 ton.

Ker so obnovili precej zapuščenih in zanemarjenih nasadov, pričakujejo, da bodo prihodnje leto pridelali do 700.000 ton ter pozneje dosegli povprečje pridelka v letih pred državljanško vojno. Ko se bo pridelek povečal, bo treba počevati tudi domača potrošnja, ker ne kaže, da se bo dalo izvoziti dosti več marelic ko letos. Zgodaj zavzetka vojne se angleška naročila močno krčijo ter dosegajo komaj nekaj odstotkov od količin, ki jih je Anglija prevzemala v mirni dobi. Velika ovira izvoza je tudi po manjkanje tonaže.

Gospodarstvo s pridelkom marelic je poverjeno posebnemu sindikatu, ki bo moral skrbeti, da se zviša domača potrošnja marelic na približno 250.000 ton na leto. To bo doseženo, če bodo izdelovali več pekmez in če bo v večji meri kakor doslej pridelovala marelice konzervna industrija.

Denarništvo in zavarovalstvo

V zasedenih delih Italije so dale anglosaške čete dosedaj v promet za 34,8 milijarde lir okupacijskega denarja. Za te bankovce ne jamčijo niti USA, niti Anglia, temveč edinole Italijani, na katerih račun zavezniki za majhen denar kupujejo italijansko blago.

Neštevilne bolezni so za človeka velika in huda nadloga. In koliko jih je, ki ogrožajo že otroke!

Kaj bi dejali, če bi Vam kdo obljubil: Najhujšega nahoda te rešim v enem dnevu? In kaj šele, če bi potem svojo obljubo tudi pošteno izpolnil? Take in še večje obljube je dejal in jih v blagor trpečim izpolnjeval.

SEBASTIJAN KNEIPP

Ves svet mu je pričeval neizmerne zasluge, da je ljudem pokazal preprosto in naravno pot do zdravja: uporabo vode in zelišč. Kar pa je v skoraj 50 letih praktiki uspešno opravljeno, je zapisal dve leti pred svojo smrтjo v trpečim posvečeni knjigi:

MOJ TESTAMENT

Blasnikova tiskarna je za 50 letnico Testamenta knjigo izdala v slovenskem prevodu, saj tudi sama slavi 100 letnico svoje Velike Pratike. Moj testament je že natisnjen in bo v kratkem izšel. Mnogi so se že doslej radi »knajpadici«, poslej pa jih bo Knajp sam natančno učil — negovati zdravje zanesljivo in poceni — s samo vodo in zelmi.

Obrtniški vestnik

Sukanec za obrtnike,

ki ga je začel razdeljevati Odsek za obrtništvo meseca septembra t. l. naj krojači, krojačice, izdelovalci perila, modistke in krznarji v kolikor tega še niso storili, dvigajo pri naznačenih trgovcih. Kdo v tem času še ni prejel nakupnine naj jo dvigne pri Odseku za obrtništvo med dopoldanskimi uradnimi urami najkasneje do 10. t. m. Zamudnikom se nakupnine po označenem roku ne bodo več izdajale.

Gospodarske vesti

Poštni nabiralniki so pritrtili na tramvajske vozovne v Brnu. Ko vozijo vozovi mimo kolodvora, oddajo v nabiralnikih nabranlo pošto.

Javna razstava kuncov in javna proizvodja kuncjev mesec je v Nemčiji ustavljena. Tekmovanja za gojitev izbranih vrst kuncov pa so še nadalje dovoljena.

Gospodarski minister provizorična francoske vlade ceni sedanjo industrijsko proizvodnjo Francije le na eno tretjino stanja v l. 1939. Proizvodnja zlasti ovirajo pomanjkanje toka in prevozne težave. Vsa podjetja, ki se državo važna, se bodo podvržili. Danski zakon o cenah se mora v mesec obnoviti. Trgovski krogi pravijo, da je sedaj dovoljen najvišji bruto zaslužek v višini 20 odstotkov prenizek in da bi se moral zvratiti na 25 do 30 odstotkov. Iz uradnih krogov pa odklanjajo zvišanje dopustnega dobička.

Finška je v največji sliski, ker ne bo dobivala več premoga iz Nemčije. Mnogi industrijski obrali bodo morali zaradi pomanjkanja premoga omejiti ali sploh ustaviti obratovanje.

Ameriški podadmiral Land, ki je predsednik severno-ameriške komisije za morsko plovbo, je dejal na nekem konsilu pri Rooseveltu: »Vojno hočemo dokončati s tako veliko tonazo naših ladij, da moremo vzdržati vsako korenco na svetu.« Angleži teh besed pa ne bodo veseli.

Ker bo zaradi hude suše letina Avstralija slabla, ne bo mogla Avstralija dobaviti Angliji dogovorjene kolonije živil.

Angleži in sovjeti so naročili Združenih držav Sev. Amerike tak veliko količino najmodernejših strojev za premogovnike, da se čuti ameriški premogovnici industria že ogroženi. Boji se namreč, da bodo tovarne tak zaposlene z izdelovanjem strojev z Anglijo in Rusijo, da jih ne bodo mogle izdelovati za ameriške premogovnike.

Ali ste že poravnali naročnino?

J. J. NAGLAS
TOVARNA POHISTVA
LJUBLJANA

JERAS MAK

Ljubljana, Miklošičeva 34

Čokolada • bonboni • keksi

DOMAČA LANENA INDUSTRIJA

PLATNO d.z.o.z.

PREJ SIEGEL IN DRUG D. Z O. Z.

LJUBLJANA

STOTA

„STABIL“
železnina
Ljubljana, Celovška c. 72

Manufakturna in modna trgovina
A. Žlender
Ljubljana — Mestni trg št. 22